

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **I. L. P., P. P.**, bytom T. S. č. X., K., zastúpeného advokátom J. E. K., so sídlom v K., G. č. X., proti žalovanému: **Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky** (pôvodne Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky), Lazovná ulica č. 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. I/223/13188-105103/2009/999541-r zo dňa 24. septembra 2009, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/153/2009-104 zo dňa 17. marca 2011, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/153/2009-104 zo dňa 17. marca 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti a následného zrušenia rozhodnutia žalovaného č. I/223/13188-105103/2009/999541-r zo dňa 24. septembra 2009, ktorým zmenil rozhodnutie daňového úradu Košice II z 23. februára 2009 č. 696/230/9116/09/Kre o uložení sankcie vo výške 41 000 eur podľa § 38 ods. 2 písm. e/ zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Krajský súd nepokladal námietky žalobcu za spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, a preto žalobu považoval za nedôvodnú. Po vyhodnotení dôkazov vykonaných v správnom konaní dospel prvostupňový súd

k právnenému záveru totožnému so záverom žalovaného správneho orgánu a síce, že kontrolné zistenia dostatočne preukázali, že inventúrne súpisy žalobcu neobsahovali všetky zákonom stanovené údaje, čím došlo k porušeniu ust. § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve. Uviedol, že žalobca predložil dôkazy o vykonaní inventarizácie majetku až v priebehu daňovej kontroly na základe viacerých výziev správcu dane a nie ako súčasť podaného daňového priznania. Mal teda za preukázané, že žalobca nevedol účtovníctvo úplne a zrozumiteľne, čím sa toto stalo nepreskúmateľné a nesprávne. Doplnil, že celková suma majetku, ktorý bol žalobcom vykázaný v súvahe a z ktorej prvostupňový správny orgán vychádzal pri určení výšky pokuty bola vo výške 173 297 000 Sk (5 752 406,56 €), pričom tento postupoval podľa § 38 ods. 2 zákona o účtovníctve pri zachovaní postupu podľa § 38 ods. 5 cit. zákona, avšak pokutu uložil aj za porušenie § 3 cit. zákona, čo však podľa § 38 ods. 2 nie je možné. Z uvedeného dôvodu žalovaný správny orgán v napadnutom rozhodnutí výšku uloženej pokuty upravil tak, že ju znížil, keď nepovažoval porušenie § 17 ods. 3 písm. c/ cit. zákona za dostatočne preukázané. Dodal, že nepredložením účtovnej závierky v rozsahu ustanovenom § 17 ods. 3 cit. zákona, sa účtovníctvo žalobcu stalo nesprávnym a teda odporujúcim § 8 ods. 2 cit. zákona. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe v súlade so zákonom. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a § 205a ods. 1 písm. b/ O.s.p. a § 250j ods. 3 O.s.p. Navrhol ho zmeniť a vyhovieť žalobe a rozhodnúť o trovách konania. Poukázal na nález ústavného súdu SR č. II. ÚS 118/08 z 10. decembra 2009. Namietal, že súd sa nevysporiadal so zákonnosťou vykonania kontroly a vydania rozhodnutia, nakoľko kontrolu vykonali poverení zamestnanci DÚ Košice I a následné rozhodnutia vydalo DU Košice II a následne žalovaný. Namietal, že protokol o kontrole DU Košice II č. 696/330/68599-253/2008/Far bol získaný v rozpore s ust. § 2 ods. 3 a § 29 ods. 4 zákona č. 511/1992 Zb. a na tento dôkaz nemalo byť prihliadnuté. Ďalej žalobca namietal, že súd postupoval v rozpore s ust. § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p., nakoľko sa nezaoberal vadou napadnutého rozhodnutia. Poukázal aj na porušenie ust. § 38 zákona o účtovníctve, že pri ukladaní sankcie sa správny orgán neriadil dôsledne zo zásady primeranosti a proporcionality pri uložení sankcie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že kontrolu vedenia účtovníctva vykonali

zamestnanci Daňového úradu Košice I poverení vykonávaním predmetnej kontroly a pokutu udelil vecne a miestne príslušný Daňový úrad Košice II. Pokiaľ išlo o udelenie sankcie dôvodil, že bola udelená v rámci stanoveného rozpätia vo výške 0,71% z celkového majetku žalobcu, podané odvolanie neobsahuje žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali vplyv na zmenu alebo zrušenie rozsudku prvostupňového súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu odvolania (§ 212 O.s.p.) ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, súc viazaný dôvodmi nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 118/08 z 10. decembra 2009, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že rozhodnutím žalovaného č. I/223/13188-105103/2009/999541-r zo dňa 24. septembra 2009 bolo zmenené rozhodnutie Daňového úradu Košice II č. 696/230/9116/09/Kre zo dňa 23. februára 2009, ktorým tento uložil žalobcovi podľa § 38 ods. 2 písm. a/ zákona o účtovníctve za účtovné obdobie roka 2006 pokutu vo výške 49 790,80 € tak, že túto pokutu znížil o sumu 8790,80 €, t.j. na sumu 41 000 € a že kontrolu vykonali zamestnanci Daňového úradu Košice I, pričom táto kontrola bola podkladom pre uloženie sankcie žalobcovi.

Zmyslom a účelom platnej právnej úpravy správneho súdnictva je poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam fyzických a právnických osôb.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy (t.j. druhej hlavy piatej časti) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len "v medziach žaloby") dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamietá.

V zmysle citovaného ustanovenia § 250j ods. 1 O.s.p. príslušný súd rozhodne vo veci samej tak, že žalobu zamietne, ak zistí, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Záver o súlade postupu a rozhodnutia správneho orgánu so zákonom sa týka rozsahu a dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná.

Procesnému právu účastníka konania vznášať v žalobe námietky nezákonnosti voči postupu a rozhodnutiu správneho orgánu zodpovedá povinnosť správneho súdu preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v rozsahu žalobných námietok, o vznesených námietkach rozhodnúť a pokiaľ ich nepovažoval za dôvodné, vysvetliť a vyložiť, z akých dôvodov. Ak tak správny súd neurobí, zaťaží svoje rozhodnutie nielen vadami spočívajúcimi v porušení všeobecných procesných princípov – podraditeľných pod vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. – ale súčasne postupuje aj v rozpore so zásadami vyjadrenými v druhej hlave, siedmom oddiele Ústavy SR (predovšetkým čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd.

Všeobecné súdy s ú pri svojej rozhodovacej činnosti viazané právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý vysloví v svojich nálezoach a pri svojej rozhodovacej činnosti sú povinné postupovať v súlade s ustálenou judikatúrou.

Krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti a následného zrušenia rozhodnutia žalovaného o uložení sankcie.

Z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, či tento rozsudok korešponduje so záverom Ústavného súdu vysloveným v jeho náleze II. ÚS 118/2009, teda či boli predmetné rozhodnutia vydané v súlade so zákonom,. Najmä, ktorý daňový orgán, či Košice I alebo Košice II, boli povinné na základe vykonanej kontroly vyrúbiť sankciu.

Pokiaľ teda v posudzovanej veci krajský súd nepreskúmal komplexne procesné i hmotné námietky žalobcu, zahŕňajúce aj jej námietky vznesené na pojednávaní dňa

17. marca 2011, spočívajúce v nepreskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti napadnutých rozhodnutí, ktoré podrobnejšie boli opísané v odvolaní voči rozsudku, podľa názoru odvolacieho súdu uvedeným postupom krajský súd porušil jeho právo na spravodlivý a riadny súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), a to bez toho, aby sa zaoberal dôsledne zaoberal hmotnoprávnou stránkou odvolania výšky uloženej sankcie a jej správneho odôvodnenia.

Nakoľko sa krajský súd nezaoberal meritom veci vo všetkých bodoch žaloby, nemohol odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť, keďže meritórne rozhodnutie na základe právneho názoru odvolacieho súdu, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, by bolo v rozpore so zásadou dvojinstančnosti a účastníkom by mohla byť odňatá možnosť konať pred súdom (právo podať opravný prostriedok) a mohli by byť porušené ich základné práva v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude prejednať vec v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiadajúc aj s námietkami žalobcu vznesenými na pojednávaní 17. marca 2011 proti rozhodnutiu žalovaného a znova rozhodnúť.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. marca 2012

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská